

ТЪРГОВСКО-ПРОМИШЛЕНА ЗАЩИТА

Вѣстникъ за търговска и индустриална защита и информация.
Редакторъ - издателъ: П. Д. Драгулевъ.

Платва три лати седмично
а поведеник, среда
и петък.
Абонамента в:
Годино 150 лв., 1/2 год.
90 лв., 3-месечно 45 лв.
Абонамента станова на
всѣко 1-во число отъ ме-
сеца. — Ръчани предплаща

Цените за обявите сѣ:
За 1 л. сантиметр 2-50
лв. за година, метални,
некрологъ 1-50 лв. за едно
публикуване; баланси, ро-
шени, циркуляри и прото-
коли по 1-50 лева; ре-
гистрация на търговски и
индустриални фирми 10 лв.
Всичко, що се отнася до
вѣстника се адресира: до
"Търгов.-Промисленна За-
щита", Варна, "Вѣстникъ" 8.

АКЦИОНЕРНА БАНКА „НАПРѢДЪКЪ“

Телеграфически адресъ: „Напрѣдъбанъ“

Капиталъ и резерви 15,000,000 лева напълно внесени.

Централа: ПЛѢВЕНЪ

Клонове: СОФИЯ, ВАРНА, ЧЕРВЕНЪ-БРЪГЪ.

Извършва всички банкови операции.

Специаленъ отдѣлъ житарство при Варненския клонъ.

По спора за дизбаркото.

Споменахме въ брой 665, че г. г. агентитѣ на чужди параходи не останали доволни и протестираха, че комисията е намаляла дизбаркото съ 20%.

Тѣ, въ едно обширно изложение по предмета, и сега пакъ протестираха и защитаваха каузата си въз основа на принципа: ако има задължения, трябва да има и права; ако има изисквания на труд и отговорности, трябва да има и възнаграждение, и възмездие. Никой не може да задължи другия да му даде труда си даромъ или да му послужи съ капиталитѣ си безвъзмездно. На това становище, на тоя принципъ стои: параходнитѣ агенти, отговаряйки каузата си, защитавайки правата си отъ произволъ, даже и когато тоя произволъ е предписанъ отъ горе, или е самоволно дѣло на една комисия, дѣйствайки подъ влиянието на единъ ка-марей чиновникъ или подъ натиска на единъ пристанищенъ началникъ.

Ние отъ своя страна, когато пишемъ по въпроса за дизбаркото, а по добре казано, когато сме взимали думата да защитимъ каузата на параходнитѣ агенти, застава-ли сме на почвата на право, защитавали сме принципъ, но не сме плагали чувствата на симпатии и антипатии, защото за насъ и параходнитѣ агенти сѣ търговци, раг excellence — именно такива, каквито сѣ всички други търговци, на които интереситѣ сѣ свързани съ въпроса за дизбаркото. Ние сѣга, че въпроса за дизбаркото се вътрѣ много различава отъ въпроса за работническитѣ тарифи, при пристанищата, който е въпросъ общественъ и въпросъ държавенъ и че въпроса за дизбаркото, като не се отнася само до личния трудъ и услуги на агентитѣ, а се изразява и въ услуги

чрезъ финансиране, въ издѣляване на парични средства отъ страна на агентитѣ за смѣтка на приемателитѣ отъ супаланъ нататък, повтаряме, тоя въпросъ е личенъ въпросъ между агентитѣ и търговцитѣ — че въ него не могатъ да иматъ намѣса никакви комисии, никакви изолитрани шесторки и че държавата може да се намѣсва въ него съ общитѣ си закони само при спорове между двата контрагента — агентитѣ и търговцитѣ.

Този е принципа, тази е юридическата основа на каузата на параходнитѣ агенти отъ една страна и на търговцитѣ — отъ друга по въпроса за дизбаркото. Намѣсата на държавата и намѣсата на които и каквито и да било комисии и фактори въ разрешаването въпроса за дизбаркото е неответно на който принципъ правенъ и законенъ, е единъ произволъ, който не се оправдава ни отъ юридическа, ни отъ законна страна.

Тамъ, където не само личния трудъ, но и капитала на единъ търговецъ взима участие въ извършването на дадено предприятие или на въложена работа, никой не може да се мѣси въ правоотношенията на контрагентитѣ, освенъ самитѣ тѣ, а при спорове — съда. Още повече на правата на агентитѣ, на които задължителната агентска работа при разтоварването на кораба се простира само до супаланъ а; отъ тая фаза на дѣйствието по разтоварването, по тразация, по осветено общаино право, агента дѣйства отъ името и за смѣтката на првемача, на търговеца, чиято е разтоварването стока, като си опредѣля едно бруто възнаграждение за труда и за капиталитѣ, които влага, а търговеца ги одобрява чрезъ предварително споразумение,

въпроса стана общественъ и държавенъ; правото на агентитѣ и търговцитѣ да се споразумѣватъ помежду си по въпросъ за дизбаркото, по единъ произволъ начинъ се отне и предаде на равни комисии и на търговскитѣ камари — които незаконно бѣха уторивирали да издаватъ и ордери — прѣвъ врѣме на земледѣлското правителство, когато всѣки произволъ и всѣко беззаконие се смѣташе за право. Обаче сега, при днешното правителство на легалността тоя въпросъ си остава частенъ и лично правенъ между агентитѣ и търговцитѣ — тѣ сами като съконтрагенти трябва да си го уреждатъ, а не въ каква шесторка и то при закрыти врата; не отъ шесторка, която за единъ е майка, а за други мащеха.

Но шесторката имала великата идея: чрезъ намаляването дизбаркото съ по една стотинка на килограма да помогне на коефтиняването на живота!

О sancta simplicitas! Бре Спиро, бре Стояновъ, бре и бре! Та вашата мисия, та вашата задача, най-великата въ задачата тая ли бѣше: да коефтините живота чрезъ намаляване на дизбаркото съ по една стотинка?!!

Че вашата задача не бѣше ли — едновременно, когато главния комисаръ се зае за възнамѣряване опособъ да се намали мжката въ живота чрезъ коефтиняване на прехраната — вие като уторивиринъ съставъ отъ делегати на държавата, да почнете, и безусловно, да почнете отъ намаляването на работническитѣ заплати?*, Защо не направихте тона? Защо не накринихте съ нѣщо работническа тарифа, а хвърляхте прахъ въ очитѣ на обществото съ една стотинка отъ дизбаркото? Че каква частца е тая стотинка за народа, когато

*) Една отъ първопричинитѣ скъпоплатата да се издигне толкова високо и да посмѣли даже и хлѣба и цѣлата прехрана.

вие покате да освободите отъ скѣпотията?!

Положимъ, ние ще продължимъ по изложението на агентитѣ и ще се опремъ и на тая душа въ морето, която цели да оправдае дневнитѣ и нѣщитѣ.

Къси съобщения.

Полското правителство реши да изхвърли отъ циркулиране всѣки книжни пари. Наскоро ще се въведатъ металнитѣ златни пари.

Съ влизането въ сила на Довесовия планъ, председателя на Американската република Ку-ланджъ ще свика конференция за ограничаване на въоръжеността.

Англичанитѣ заловиха единъ китайски воененъ параходъ, който правеше пиратство въ Жълтото море.

Международния пощенски конгресъ реши сѣция конгресъ да се държи идната година въ Лондонъ.

Германия ще въведе покровителственото мито въ полза на земледѣлството.

Унгария уголѣми количеството на банкнотитѣ си на 405-7 милиарда, защото нуждата отъ кредитъ за външната търговия е голѣма.

Отъ уголѣменото количество банкноти, Унгария е турила 294 милиарда за откупване чужди депозити и стойности, а 15-3 милиарда за жиро.

Япония изработва планъ за електрифициране на всѣкитѣ си желѣзници. Парламента ѝ отпусна нуждитѣ кредити.

Росия откупува всѣчки стари сребърни пари отъ царското врѣме, но само цѣла рубла, 1/2 рубла и 1/4 рубла.

Английскитѣ банки дадохъ заемъ на чехскитѣ индустриалци 1 1/2 милиона англ. лири. Срѣдната лихва е 10 1/2%.

Ромѣния проучва въпроса за уредбата на държавна фабрика за аероплани въ Решница и Асри (Банатъ). Ще участвуватъ и френски капиталы.

Въ Италия, на нѣкои мѣста сѣ избухвали стачки поради убийството на Матеоти.

Испания е гласувала 1,530,000,000 песети за постройка на нови желѣзници — около 9000 мили.

Швеция съ договоръ се е задължила да помага енергично на американскитѣ власти въ борбата съ алкохола, особено пъкъ противъ продажбата на виски.

И съветитѣ събиратъ данѣци отъ народа. Отъ 1 юни 1923 г. до началото на 1924 год. сѣ събрали 262 милиона златни рубли за данѣци.

Въ Братислава се заловиха лица, които разпространявали фал-

шивни англ. лири и оцетили една банка въ общия градъ. Върва се, че фалшифицирането е станало въ Италия и че фалшиви лири има въ много държави.

Ив. Неновичъ.

Увеличение на износното мито премахваване на вносното мито ни се налага.

Въ онѣднешния брой на в. „Зора“ четохме изявлението на главния комисаръ по продоволственото. Между другото г. Комисаря се изказа за увеличаване износното мито на зърненитѣ храни. Ние мислимъ, че г. Комисаря, прѣди да направи изявление, ще е ободилъ добри мѣрката, която възнамѣрява да вземе за поестиняването на хлѣба. Ние не знаемъ доводитѣ на г. Комисаря, обаче не вѣрваме да се постигне желанието отъ него резултатъ. Ние имаме поуки отъ непосредственото минало, които г. Комисаря би трѣбвало добръ да познава, прѣди да се рѣши да прави изявления по мѣрктѣ, които възнамѣрява да вземе за намаляването цѣната на хлѣба.

Намаляване цѣната на житното у насъ подъ тая на свѣтовното тържище — мислѣтъ разноститѣ до главнитѣ причини е невъзможно, освѣтъ съ изземването на единъ малък процентъ за изхранване бѣдното непродоволствено население, което не ще е отъ значение. Намаляването цѣната на брашното у насъ подъ тая на свѣтовното тържище плюсъ разноститѣ до въ страната ни е тоже невъзможно. Това сѣ максими, които човѣкъ съ здравъ разумъ не може да не разбере и се не убѣди, че всѣко друго, направено мимо тѣхъ е нѣщо неестествено, прѣходно и пакостно за самото народно ступанство.

Имайки прѣдвидъ горното ние твърдимъ, че съ увеличаване износното мито на зърненитѣ храни не ще се постигне трайно намаляване цѣната на хлѣба. Увеличението на износното мито на казанитѣ храни ще има за непосредственъ резултатъ, намаляване цѣната, която експортитѣ прѣдлагатъ. Продавача-производителъ, и майки прѣдвидъ прѣсия примѣръ съ врѣмепното минало годино спадане на цѣнитѣ, ще се въздржи отъ продажба. Зърненитѣ храни ще липсватъ отъ пазарта. Храната цѣна ще нахара производителъ да ограничи производството на зърнени храни до задоволяване на нуждитѣ си, като останалата си зема за себе съ по-доходна култура, и то толкова, колкото да покрие другитѣ му нужди.

Съ това ще се намали продукцията на страната ни, търговския ни балансъ ще покаже още по-голямъ дефицитъ и леваше спадне. Това спадане неминуемо ще донесе посмѣхване на вноснитѣ артикули и комисарията по прѣхраната ще се принуди да увеличи цѣнитѣ на хранитѣ.

Понеже у насъ отъ опитъ се знае, че нормирането на цѣнитѣ има за послѣствие укриването на нормиранитѣ артикули, то и въ тоя случай хранитѣ ще се укриватъ, като се чака момента за разрѣшение понижението на

митото, за да се добият по-високи цени. Нуждата от храни за населението ще застави правителството или да отстъпи като по-висши цени и с това непостигне желанието си, или пък да приетия към изземване на храните. Изземването храните е съпроводено с назначение на доста голям персонал, разносът по чиято надържане ще дръжат и ли върху цъната на изветитъ храна, които ще имъ повиши цъната, намалението на които се иска, или пък върху 1 допълнителен бюджет, който ще да разбърна и така неоправенитъ смътки на финансовия министър. Изземването на хранитъ ще веће раздразнение между населението и ще раздуха и без това изостренитъ партизански страсти, като въвещо търсенето успокоение на духоветъ, тъй извадено от правителството, се подготви почвата за нови смутове.

Ако въвещо увеличение на износното мито се прѣмахне вносното мито върху тършенитъ храна и върху брашното, ние ще имаме едно уравновесяване на цънитъ на хранитъ и брашното у насъ съ тѣх на всевъзбъски пазаръ. По-вече отъ това неможемъ да жѣлаемъ. При това нека се установи единъ малъкъ процентъ, който ще се изважда отъ експортиторитъ по опрѣдѣлена резонна цъна, за да служи за изхранването на бедното непроеизводително население. Върху качеството на вносаното отъ вънъ брашно да се установи ефикасенъ контролъ.

Въ такъвъ случай недоволнитъ ще сж малоко. Защото както експортиторитъ, така и производителитъ едва ли ще почувствуватъ загуба отъ наложния имъ процентъ за бѣдното непроеизводително население, който нече повлиже много за намаление на цъната, които тѣ продаватъ на тържището при износъ.

Ние държимъ прочее за прѣмахване на вносното мито, а не за увеличение на вносното.

Популярнитъ банки и спонулата.

Шарль Жидъ казва: „... Единичния работникъ или занаятчия и еснафна — дребния търговецъ, дори да бѣде той и най-честния и най-трудолюбива чѣловѣкъ, не може да предостава на заимодавеца (пѣкъ особно въ днешното врѣме, б. н.) достатъчно обезпечение, защото болестта, безработицата или смъртта могатъ въ всяка минута да обрѣнатъ въ нищо неговитъ най-добри намерения. Но, ако тия работници, занаятчи или еснафи — дребни търговци бѣдатъ десетъ, сто или хиляда, ако тѣ се съединатъ въ групи и бѣдатъ свързани съ прѣвѣтитъ на кръговото (взаимното) поръчителство, то такава група, прѣдставлявайки за кредиторитъ вѣщъ, по-сигурно обезпечение, лесно ще е въ състояние да намѣри кредитъ прѣдъ дивоимитъ. Личнитъ вноски на членовѣтъ, колкото тѣ и да сж дребнѣщитъ, ще съставятъ съ течението на врѣмето, благодарение на голѣмия имъ брой, значителенъ капиталъ, отъ който съдружението ще е вѣщъ въ състояние да дава заемъ на своитъ членове“ — последнитъ думи ние отъ себе си подчертаваме: добре да се запомнятъ, добре да се знаатъ.

Благодарение на инициативата на Шуце-Делитъ, съ извънреденъ усѣхъ се развила така нареченитъ народни банки, или, както още ги наричатъ, заемни съдружениа или кооперативни дружества за кредитъ или, както у насъ ги наричатъ, до кръжанието бѣтъ г. д-ръ Ст. Даневъ, популярни банки.

Популярнитъ банки у насъ,

създадени по духа на това, що пише Шарль Жидъ и точно по повнатата инициатива на Шуце-Делитъ, съ името на когото е тѣсно свързана историята по възникването на споменатитъ народни кредитни учреждения, иматъ едно единчко предназначение: да осигурятъ за работника, занаятчията и еснафа — дребенъ търговецъ, естиятъ и леснодостъпенъ кредитъ.

Популярнитъ банки у насъ съществуватъ въз основа на единъ законъ, споредъ който сж точно определени лихвенитъ и дивидендитъ проценти; определени сж максимумитъ на дѣловѣтъ по размеръ на стойността имъ и по количество, до което всеки членъ може да ги притежава; но ясно и категорично е разграничена и целта имъ — тѣхнитъ капиталъ обезпечаватъ, изключително, нуждитъ отъ кредитъ на тѣхнитъ собствени членове; тѣхнитъ капиталъ, обаче, като изключение, могатъ да се пласиратъ — цомъ сж въ излишество — и въ общеползени общественни предприятия, които сто на сто ги гарантиратъ отъ загуби, ако и да не имъ принадлежатъ никакъви придобивки; но това може да става, изключително, за предприятия чисто общественни. Спекулата съ капиталитъ на популярнитъ банки въ прѣдприятия вънъ отъ лентитъ и категоричнитъ разграничения на целитъ имъ, е строго забранена и е дори престѣпна и наказуема, ако се турятъ на рискъ изцѣло тѣхнитъ капиталъ. Това ние въ редицата статии, които ще дадемъ по тоя въпросъ, по нататѣкъ, ще разяснимъ и ще докажемъ.

Сега спираме на факта, че 24 популярни банки подведени отъ недоволствитъ ръководители, въ името на една идея, не имейща нищо общо съ доброто на самитъ банки, нито съ доброто на отраната и отпочващи да реализиратъ една целъ, която туря на рискъ цѣлитъ имъ капиталъ, сж решили на 18 августъ въ Варна, да измѣнятъ прѣвитъ си цели и да пласиратъ — както ни увериха — единъ капиталъ отъ 50 милиона лева въ житарската търговия.

Житарската търговия е търговия спекулативна, раз excelence, въ която рисковетъ сж най-големи и най-катастрофални за тѣхъ, които влагатъ капиталитъ и особено, ако житарската търговия се дирижира отъ хора които, по всѣхитъ линии на своята минала дейностъ, сж профани, сж пропаднали.

За да се обдѣятъ северно-българскитъ 24 популярни банки, увлечени и влѣзали въ капана, който имъ е нагласенъ отъ единъ поджидимъ бившъ директоръ на популярна банка, че не ще поженатъ никакъвъ триумфъ въ житарската търговска спекула, а ще понесътъ непоправими загуби, ще имъ приведемъ убедителни доказателства въ следоющитъ си статии.

Dyscholos.

Ив. Неновичъ.

По фалшивитъ щемпелъ върху боновѣтъ.

Въ брой 149 отъ „Свободна речъ“ подъ надсловъ щемпелуванитъ касови бонове, замѣняването имъ съ банкноти, се съобщава, че Б. Н. Б. констатира два случая на фалшификация на щемпелитъ сложени върху старитъ хилядо-левови бонове, които циркулиратъ вънъ отъ банкноти и, че по тая причина банката рѣшила да ги изтегли отъ обръщение, като ги замѣни съ банкноти. До тогава населението трѣвало да внимава да не бѣде измамано отъ фалшификаторитъ.

Наистина, че нищо по-вече неможе да се жѣлае. Банката ще замѣни боновѣтъ, народа е прѣдупрѣденъ да се пази, отъ фалшификаторитъ ще останатъ съ захванатъ прѣстъ! Тѣй сигуръ си мислятъ управляющитъ банката и поставятъ въпроса въ архивата, въместо да излѣзатъ съ съобщение, като явяватъ и признацитъ на фалшивитъ щемпели.

Не е обаче така съ заинтересованитъ, чийто кожа вѣсѣга този въпросъ. Тия, които иматъ да получаватъ суми и въ това безпаричие имъ се даватъ щемпелувани бонове въ неплащане, сж прѣдъ дилемата: ако приематъ, рискуватъ да получатъ фалшиви щемпелувани банкноти и да загубятъ, ако не приематъ — да имъ се състави актъ за отказване приемаето на легални парични знаци. Колкото пѣкъ за тия, които ги притежаватъ, тѣ, ако сж съвѣстни, ще се посвѣтятъ да ги дадатъ, нече устоятъ своеврѣменно на задължението си и ще минатъ за нередовни платци.

Банката ще събере щемпелуванитъ бонове, ще ги държи цѣли мѣсеци на „прѣвѣрка“ за констатиране истинността имъ, а прѣдвидѣнитъ ще поджидватъ, ще плащатъ високи лихви на заетитъ суми, ще търпятъ загуби, а може би и такива, които сж непоправими. Намѣренитъ отъ банката бонове съ фалшиви щемпели не ще бѣдатъ замѣнени съ банкноти, а на приносителитъ имъ ще се състави актъ и се дадатъ подъ съдъ!

Въ какво е виновенъ непастиния прѣдвидѣтелъ, който е прѣлеъ това платечно срѣдство de bona fide и, което му е дадено може би отъ самата банка, та да прѣтърпи той не само загуба, но и даването му подъ съдъ?

Б. Н. Банка, и никой освѣтъ нѣтъ, трѣба да прѣсе загубата, защото тѣ е виновницата за фалшифицирането на щемпелитъ. Съ своята политика на издаване платеници, срѣдства тѣ дава пълна възможностъ за фалшифицирането имъ. По не само заради своята непредвидливостъ въ това отношение, но и поради обстоятелството, че Банката единичка се ползува отъ облагитъ, които се добиватъ отъ правото на емсия банкноти, тѣ е длъжна, както никасира печалбитъ отъ емсията, така и да понесе евентуалнитъ загуби отъ сжщата.

Че сж фалшифицирани щемпелитъ на боновѣтъ, това ни не очудва ни най-малко. Тѣ дѣйствително сж направени така, та да могатъ съ лѣсна да бѣдатъ подправени. Насъ очудва единственото обстоятелството, че тия фалшиви щемпели сж ударени върху дѣйствителни, истински бонове. А тѣ дѣйствителни, истински бонове бѣха замѣнени отъ Б. Н. Банка срѣщу банкноти и прибрали у нея, гдѣто се паща.

Може ли прочее ни разясни почитаемото управление на Б. Н. Банка какъ върху тѣх бонове сж ударени фалшивитъ щемпели?

Конгресъ

на меншествата на членове тѣ на акционернитъ д-ва.

Миошица, намъ познати, тукъ и въ провинцията, ни ваявиха лично и пасменно, че е предстояще свикването на единъ конгресъ отъ акционери — членове на акционерни дружества, които, като меншества, се чувствуватъ притиснати и онеправдани, даже въ много случаи и оцетени материално, понеже сж безсилни да се борятъ противъ упражняванитъ своеволия и даже злоупотребления на болшинствата, съставлявани не отъ брой на лицата, а отъ

количествата на капиталитъ.

Въ тоя конгресъ, кава ни се между другото, ще се обѣжди и ще се поиска намѣсата на държавата противъ всѣхъ провинци на капиталитѣ, огнетяващи правата на проява на целесъобразни и ползени мнения отъ страна на меншествата; ще се иска сжщеврѣменно да се измѣни щото по силата на пропорцията, да се гарантира участието въ управлението на акци д-ва и отъ меншествата. Главно, ще се иска, щото, ако управлението изхожда отъ болшинството на капитала, контролата, обаче, безъ друго, да изхожда отъ болшинството на физическитъ лица членове (акционери) на дружествата, макаръ прѣдставляващи и по-малкъ капиталъ. Наедно съ това, ще се иска, винаги въ контролитъ съвети да сѣ турятъ ценовани вещи лица по сътоводство и дѣловодство въ търговията и промишлеността.

На трето мѣсто ще се поиска държавата да нареди анкета, която да анкетира всѣхъ акционерни дружества, които сж оцетили своитъ акционери, като не имъ сж дали никакви дивиденди и даже като сж изхърпали акционерния капиталъ, на какво се дължи това и върху кого трѣба да се слагатъ отговорноститъ?

Инициаторитъ, който, кавайтъ ни, въ скоро врѣме щѣ да свикатъ тоя конгресъ, смѣтатъ, че акционерното дѣло, е подобно на кооперациитъ, комприметрано, защото на халосъ, отъ злонамерени хора, управляващи дружествата, сж упропастени паричитъ на много бедни хора — чиновници, учители, работници, занаятчи, дребни търговци и пр.

Допълнително ще явимъ инициаторитъ на конгреса и каде ще бѣде тоя. Сжщо и какъ ще трѣба да се легитимиратъ тѣхъ ще участвуватъ въ него.

Епидемична анкета.

Думата е за „архива на българската търговия“, който ще огледа челоцата на д-ръ Миховъ и ще остане да го наследятъ и поколенията му, че тогава да намѣри своя край.

Каваше ли преди година единъ близкъ до Влахова човѣкъ, посветенъ въ тайнитъ на боговетъ:

„Абе тѣ, тая работа стана по хатѣра на Влахова. Мисляхме, че ще се свърши за година дѣтъ, а пѣкъ то — отиде та се не видя — надали ще се свърши и до 10—15 и 20 години, вѣтъ д-ръ Миховъ ще е старъ, та нече може да вижда и да се скитосва по света и ще трѣба да я въложи върху децата си“.

Сжцѣла прѣвъ денесъ ни запита:

„Четохте ли статията за архива отъ „Ик. Ив.“, която е, отъ край до край, цитатъ отъ тоя архивъ? Разкайвамъ се, че я азъ бѣхъ единъ отъ неразумнитъ, че това дѣло трѣба да се почне и часъ по-скоро да се въложи именно на д-ръ Миховъ, „неуморимостта“, и „практическиятъ“ умъ на когото за менъ бѣха гаранцията, че то ще се свърши много скоро, много вѣщо и много естияно ва камаритъ. Имамъ имъ се въ вѣрването си и, право ви кавамъ, искрено се разкайвамъ и разкайвамъ се двойно повече, отъ като прочетохъ, тѣмъ, „цитата“. Четете го и вие и ще видите дали не сѣмъ правъ, дали не е нуждно да се съжелява просто, че сж изхарчени толкова много пари на камаритъ за една много проста работа. Останете другото, по азъ се черпѣ отъ ерамъ прѣдъ себе си, като ме причислява „Ик. Ив.“ къмъ „просветенитъ“ варненски търговци, които натрапиха тая бе-

ла на бюджетитъ на камаритъ; тѣ е бѣла съ обрачи, та не могатъ камаритъ и лесно да се отърватъ; тѣ е „епидемия“, която ще затрие много години и огромни средства на камаритъ. За Бога, „просветени“ ли сме ние, които така лековѣрно вървахме като слѣпки подитъ магнитъ на Влахова?..“

Наистина 3 години г. д-ръ Миховъ бадака по библиотекитъ на цѣла Европа и... тегли сжщи европейски вѣстници, за да ни каже, като припомняне, много и тѣща, които сж известни отъ историята и на ученицитъ отъ турко врѣме, които сж тѣли „кратка“ Българската Вѣобща история.

Дали да похвали труда на д-ръ Михова или да оправдае разходитъ прѣдъ обществото да въ този цитатъ „Ик. Ив.“, ние имъ е похвалитъ, но тѣй сжсемъ обезсърчава обществото, което очакваше, че г. д-ръ Миховъ ще му внесе не огледало на политическитъ събития, а огледало на българската търговия отъ най-старото до най-новото врѣме, за да се види отъ кога ние се броимъ за народъ търговски; съ кой дѣлави сме въобще търгували; съ кой дѣлава, какво сме обменяли, какъви сж били размѣритъ на обменяванитъ прѣвѣдитъ, сжщо, причинитъ и условията, които сж благоприятствували и спомогали да се развила обмѣната и, обратно, които сж прѣвѣчили въобще да се развила обмѣната или, развитици, се до известна врѣме, попрѣчили сж на по-нататѣшното развиване и т. н.

Вѣрно е, че тѣй идея на врѣмето си бѣше не само „успоривана“, но и „успивана“. Но опровергава ли се съ нищо — макаръ и въ цитатъ на „Ик. Ив.“ — че тѣя, които успориваха и успиваха идеята не сж били по прави отъ тѣя, що я прокарваха, що я изложиха, прѣсто на просто, на камаритъ и обремениха бюджетитъ имъ съ разходи, които нече послужатъ на търговията за нищо?

Отъ това, че и д-ръ Миховъ ще прѣповтори фактитъ, пълнѣщи учебницитъ по история въ Европа, каде, кога и защо е станала война; кой кого е победилъ; кой кого е завладѣлъ и т. н. не се придобива никакъва „етопанска“ колтура, за какъвато брѣтви тоя, който е рекалъ да похваля дѣлото по архива и да замѣже очитъ на токовцитъ.

Влаховъ бѣше майсторъ да създава работа за себе си и за другитъ за да използва мовѣнитъ на камаритъ.

д-ръ Миховъ стана необходимо за още 10—15 години и той ще дочака охоло и споконно старинитъ си.

Euchol.

Прехраната въ София.

„Бърватъ кобила върано родила“. Така е съ уредбата за прехраната въ София, дето държавата поема да плаща разликата отъ цъната на хлѣба между нормираната и коствемата цъна. И нека кажемъ — отъ дѣто много бърватъ и сжщи плащатъ, да не би да ги превари илкой, да си закупятъ занаситъ отъ храни и да плащатъ света, че ще има гладъ. Впрочемъ, въскога „София прави, а другитъ теглятъ“.

Нѣмайки или, нежелайки да иматъ каквито и да е осведомления за тенденцитъ на пазара, относно цънитъ на зиницата, софийската община прѣдѣжава да закупува и да продава вноски цъни за тоя прѣтикулъ, бидейки уверена, че тѣй нѣма да прѣтърпи загуба, защото държавата ще я заплаща разликата на наддаденото. Но има ли въ София, тогоримъ за главното „комисарство“

и кой да разбира какво голямо зло нанесе това изкуствено поддържане на високите цени на хранителните стоки на другите непроизводителни мисета, например, на Ширдоп, Гор. Джумая и др. за които държавата не поема ангажмента да изплаща разликите?

Пазарите Варна и Бургас са под нива на нива — оседемняват се всички цени, всички минута и като правите изводи, не забравяйте оми. На поддържане изкуствено високо цени на търговските продукти да влошават положението на бедните краища, които също сега закупуват.

Ако е за демагогия, превеждаме на София може да се използва другаде, при друг случай.

Социалистически гост в Варна

Емил Вандервелд, член и лидер на Белгийската работническа партия е роден в Брюксел на 25 Януари 1866 год. В 1888 г. той създаде кръжок на студентите социалисти, в 1891 год. основа секция на изкуството в Народния дом в Брюксел, а в 1898 год. — противоалкохолната. Избран за пръв път депутат от окръга Шарлероа в 1894 г., през 1900 г. той става депутат на Брюксел. Той е основател на Белгийската синдикална комисия. На 4 август 1914 год. той става министър, след това от 18 януари 1916 год. до 21 ноември 1918 год. той е министър на интенданството, а от 21 ноември 1918 год. до 24 октомври 1921 г. — министър на правосъдието.

Като лидер на социалистическата група в камарата, той е взел съществени политически и социални въпроси: колонии, външни отношения, работнически закони, земеделска програма и т. н.

Като министър на правосъдието, той може да прокара да се демократизира съда на вансепти (жури), да се разшири условното освобождаване на осъдените от Военния Съвет, да се създаде специален режим за политически затворници, той прокара също и особена правителствена реформа, закона върху пазарите и т. н.

Могъщ оратор, парламентарният успех на Вандервелд не могат да се изброят; тръбало би да се напише цял том, за да се опише огромното влияние, което неговото дѣло, като политически представител на работническата класа, е имало върху развитието на социализма в Белгия, което той е имал в всички международни конгреси.

Той е написал и множество съчинения; повече от 20.

Член на бюрото на втория Интернационал преди 1914 г. и на Хамбургския Интернационал, той се радва съвсем право на един голям авторитет в Международния Социализъм.

Възпелаванието, 1 септември т. г., като гост на мѣстната социал демократическа партия и на града Варна, ще държи голяма политическа реч в лѣтния театър на тема: Международното политическо положение.

Из провинциалния печат

Познаваме личността Авр. А. Гачев за човѣкъ сериозен и добър юрист. Но отуда ни, че той се е заловил да пише неща, които не е доловил, освен от въздъха. И писано то от него (в „Стремление“, брой 17 от 28 август) губи

всѣка цѣна, е безъ всѣка сериозност.

Въ статия „Необходими мѣрки“, носеща цѣлия неговъ подписъ, по всѣка въротноост, да не се усори авторството и, по мѣстена въ споменатия вѣстникъ, той пише следнитъ не сериозни писания:

... сѣдмѣтъ търговецъ, които като по вѣрмето на голямата война, така и импалата година, водили отъ желанието да печелятъ на бързо. милиони, успѣха да закупуятъ ноща за безцѣнна да храна, да използватъ намалението на цените на мѣта в пр. пр.

Какви сѣ даннитъ и въ кой какъ на отечеството ни сѣ родени подобни търговци-изчадия, безъ капка патриотизмъ и човѣщина, г. Гачевъ не ни казва, а продължава:

... сѣдмѣтъ, че трябва да се взематъ пестеливо строги мѣрки, за да не би прѣзъ мѣсецъ декември (кой година? б. н.) да изпадне до положително да закупуватъ хлѣба по 15 лева кгр.

И въ той темъ продължава още по-нататък:

Знаемо е, че ако не се взематъ на време мѣрки, гдѣ сѣдмѣтъ търговци-изчадия, които въпреки че знаатъ, че реколтата е лоша, въ най-малко изва, да се сѣдмѣтъ да закупятъ хранителни (интеръ на цѣла България. Ами отъ гдѣ ще взематъ толкова милиарди? б. н.) и да ги занесатъ въ други държави (ивотъ лопи търговецъ, бей б. н.), гдето се има нужда да се печелятъ мѣрки, а непроизводителното население (нашъ Габрово, родното мѣсто на автора, б. н.) да се чути отъ гдѣ да намери пари да закупува скани и прескани храни.

Наистина, който видѣлъ вѣлка викалъ, а който не го видѣлъ, драгъ си гърлото — сто пѣти повече да вика. На таа прилика г. Гачевъта работа — вика отъ Ловечъ, колкото му гласъ държи и въбужда страхъ и трепетъ у търговците, гдѣ сѣдмѣтъ търговци-изчадия-експортери въ цѣлата малката България. Като не се задоволява съ това, призовава управляващите да взематъ „редъ“ необходими мѣрки“ за да гарантиратъ на народа „сѣтинъ хлѣбъ“, така:

„Преди всичко необходимо е да се взематъ по-свободно износъ даже и на най-малкитъ количества храни“.

На износителитъ, по какъвто и да било начинъ, не бива да се налагатъ глоби,

... да трябва да бъдатъ третирани като метежници, защото тѣ съ своитъ търговия се явяватъ единствени метежници“ (това го говори бѣжъ юристъ б. н.)

Така бива, когато политикъ се захваща — когато бръснарина почве да крои и шие обуща, а обущарина почне да бръсне.

Младия г. Гачевъ, щѣше да направи много по добре, ако излъчеше таланта си да напише нѣкоя добра статия по специалността си отъ областта на правото, нежелъ да прави опити да развѣршава икономически проблеми — нежелъ да подражава на покойния Стамболийски — когото отъ душа мразеше — и, като юристъ, да обявява добритъ граждани, мирнитъ граждани, полемитъ граждани за „метежници“. Та малко ли бѣше въ тѣхъ, че Стамболийски ги наричаше „думбави“, „кождери“, „потосмувачи“ и искаше да ги опитотожи до кракъ само поради едно субективно чувство на умрава, каквото е чувството и на г. Гачева.

Лесно е, много е лесно, младий и буйний борецъ, скрътъ вадъ Троянския балканъ, да стрелятъ върху вѣтерници, но мѣчно е да добавяшъ до Варна и Бургасъ, невъзможно е да проникнешъ въ тия дебюшета и да видишъ трагичното положение, тѣмо на тия, които тѣ така гровно афоресвашъ, когато губятъ, а не печелятъ милиони отъ износъ, отъ слабия български износъ на храни, габелно конкурирани отъ Америка, Аржентина, Канада, Австралия, Россия, Ромъния, Сърбия и отъ къде ли не?

Стопански, търговски, финансови и фискални бѣлѣжки.

За търговскитъ марки

Министерство на търговията е изпратило следното окръжно до управителитъ на мѣстнитъ и председателитъ на търговско-индустриалнитъ камари.

Съгласно чл. 8 отъ правилника за прилагане на търговскитъ и индустриални марки коняци, вина, ликьори, мастило, червѣтъ вощъкъ и пр., които се произвеждатъ въ царството или се внасятъ отъ странство, трѣбва да носятъ известна марка съдържаща, между другото, надписъ за количеството, теглото, вѣстимостта, естеството и произхождението на стоката.

Споменатитъ по-горѣ разпореждания на чл. 8 отъ правилника сѣ направени въ интереса на консуматоритъ. Цѣльта на това законоположение е консуматора, когато купува известенъ артикулъ, отъ споменатитъ по-горѣ, да знае произхождението, теглото и плътността. Сто ващо внасятитъ коняци, вина, мастило и пр., трѣбва да иматъ означение на количеството, теглото, произхождението и, пр. на страната на всѣко шише или бутылка, а не само на амбалажа, на кутитъ или пакетитъ, понеже тѣни стоки се купуватъ отъ консуматори не на кутин или пакети, а като отдѣлни шишета и бутылки.

Депозита на пиво

Нареждане отъ министерството на финанситъ

Министерството на финанситъ е отправило до подведомственитъ си органи окръжно, споредъ което, съгласно членъ 195 отъ закона за акцизитъ въ депозититъ открити въ населени мѣста, гдето се намиратъ пивоварни фабрики не могатъ да се пълнятъ бутылки съ пиво отъ сѣдитъ фабрики. Подъ това запрещение попадатъ всички депозити на пиво безразлично кому принадлежатъ тѣ.

Депозититъ на пиво, за които става дума тукъ, трѣбва да сѣ открити въ една и сѣща община. Притежателитъ на депозитъ на пиво, които съгласно разпоредбата не могатъ да пълнятъ бутылки съ пиво, ако некатъ да продаватъ такива бутылки, ще трѣбва да ги доставятъ направо отъ фабриката въ каси облепени съ контролорски свидетелства. Сѣдитъ могатъ да пълнятъ бутылки, но съ пиво отъ фабрики, които се намиратъ въ сѣщата община, а не въ други общини гдето се намиратъ депозититъ.

Заловенитъ пълнени бутылки съ пиво противъ настоящитъ нареждания ще бѣдатъ конфискувани.

10%-во мито

и 30%-во централа на девизитъ.

Обнародвания въ „Държавенъ Вѣстникъ“ сѣ дата 22 августъ цѣновникъ на стокитъ за износъ опредѣля, при износъ нѣтъ, мѣтницитъ да се събиратъ 10 на сто износно мито, а още и право върху едно трета отъ стойността нѣтъ съгласно чл. 7 отъ закона за търговията съ външнитъ платѣжни средства. Цѣнитъ сѣ: жито 8 лв. кгр.; овесъ 5 лв.; ечемикъ 6 лв.; ръжъ 6 лв.; царевица 5 лв.; просо 4 лв.; бяло брашно 3-50 лв.; брашно тинъ 10 лв.; брашно царевично 5 лв.; трици 3 лв.; сирене 35 лв.; кашкавалъ 60 лв.; свинска масъ 60 лв.; сланина прѣсна 50 лв.; сланина солена 60 лв.; сало 55 лв.; фасулъ 10 лв.; оризъ 23 лева; ячмя 1-75 лв.; леца и кракъ 8 лв.; картофи 3 лева и т. н.

Съгласно тия оцѣнки отъ 1 септември, при износъ, ще се събиратъ митата и ще се одъръжъ на сто въ централа на девизитъ.

Чуждитъ тържища на добитѣкъ.

Отъ като стана невъзможенъ износъ на нашия добитѣкъ въ Цариградъ и защото не можахме още да намеримъ способа да отбържеме горчивия въздъхъ за да можемъ да проникнемъ съ износъ на добитѣкъ си въ Египетъ, ние сме престанали да се интересуваме отъ външнитъ пазари за добитѣкъ.

А че и нашия добитѣкъ на по-други пазари, по много познати причини, не може да излѣзе, освенъ въ Цариградъ и въ Александрия. Въ нѣкои случаи — и въ Гърция.

При все туй не отъ малко значение за насъ, като скотовъдствена страна, е да внаемъ пазаритъ въобще, които, като не се задоволяватъ само отъ себе си, отъ вътрешното си производство и отбѣждане на добитѣкъ, търсятъ такъвъ и отъ външни производствени страни.

Въ случая интересоватъ ни пазаритъ за продажба на добитѣкъ, а като по-близки и, евентуално, по-сгодни да проникваме и ние съ износъ на добитѣкъ — Австрия, респективно Виена, Италия, респективно Милано и Чехославия, респективно Прага.

Въ по-миналата седмица тия три тържища не показваха нѣкаква особена промѣна. И не проявиха нѣкако оживление въ търсенето и снабдяването си съ добитѣкъ. По обикновенному, Пражкото тържище всѣки понеделникъ получава по 2000 глави говежди добитѣкъ, най-главно, отъ Дания, Ромъния, Полша и Сърбия. Сѣщото състояние продължи и въ по-миналата седмица. Чехославия добитѣкъ едва се получава по 200 глави въ седмицата.

Виена сѣщо въ всѣки понеделникъ докарва отъ вънка около 3000 говежди добитѣкъ. А при такива докарвания пазарното равновѣсие остава нормално.

И Италия поддържа цѣнитъ на говеждия добитѣкъ.

Въ Виена на пазара, станалъ на 5 августъ бѣха внесени 2876 добитѣка говежди — отъ Ромъния 1122, отъ Югославия 682, отъ Унгария 477, отъ самата Австрия 292 и отъ Чехославия 212. Нотираха се волове 17,500—19,500, секунда 15,500 до 17,000, трето качество 14,000 до 15,500, бикове 14,000—19,000, крави 13,500 до 17,000 корони за 1 килогр. живо тегло.

Въ Прага на 4 августъ цѣнитъ се задържаха за волове 6.50 до 9.25, бикове 6.50—8.50, крави 5—8.50, юнци 6—7, мършело 4.50—5 кор. 1 кгр. живо тегло. Овци ваклани 12—14 кор. 1 килограмъ.

Имаше докарания 2150 добитѣка.

Въ Миланъ — волове прима 6.20 лирети, втора класа 5.50, трета 4.70 лирети за 1 кгр. живо тегло; крави прима 6.20, втора класа 5.40, трета 3.90; телета прима качество 9.70, трето качество 7.60 лирети за 1 кгр. живо тегло.

Югославия телета 8.75 лирети 1 кгр. ваклаво, безъ митото.

Сѣжитъ тия тържища се хранитъ и съ свини отъ Ромъния, Унгария, Холандия, Дания, Полша и Югославия.

Свинското месо, живо тегло въ Виена се нотира: тлѣсти свини (утоявани) 22—24,000 кор. за 1 кгр., споредъ качеството; неговинатъ 20—24,000 кгр. За гойнитъ цѣната сѣ 500 корони е повишена.

Прага — неговини свини се продадоха по 10—11.25 ч. кр. живо тегло, дански кърмачета 8—9 чех. кр.

Чужди житни тържища.

За забѣлѣвано бѣше, че отъ 131.75 цента на 4/VIII, въ Чикаго, на 11/VIII неочаквано

пшеницата падна на 122.50 цента. Обаче още на другия денъ 12/VIII цѣната се повиши на 128.87 цента. Въ понеделникъ, на 11 сѣщи кукуруза малко поспадна, но цѣнитъ пакъ се поправи. Отъ Америка пристигатъ известия, че жетвата въ Канада е твърде лоша и че се очаква още по-силно покачване на пшеницата.

Колелането на цѣнитъ иде отъ северна Америка. Цѣнитъ сѣ кѣтъ покачване на пшеницата и кукуруза, до като другитъ храни не отиватъ кѣтъ повишение съ сѣщата темпъ. Държавитъ вносителни въ Европа сѣ твърде много агрижени за това колебание и търсятъ причинитъ. Едини мислятъ, че политическитъ партии, сега, прѣдъ изборитъ, заискватъ рѣката на фермеритъ и дърятъ начини какъ да ги спечелятъ. Други казватъ, че това иде отъ монополизирането на житната търговия отъ страна на фермерското сдружение. Трети открия една голяма спекулация отъ страна на чинагскитъ търговци.

Кое отъ тия неща е вѣрно, мѣчно е да се разбере, но фактъ, че въ Канада владаше извѣредно голяма суша и по-рѣди реколтата, е неспоримъ.

Въ Африка — източната и северната частъ реколтата е съвсемъ лоша.

Въ Европа положението не е ровово, особено на Италия и Испания. Най-сѣтне лагеритъ на миналогодишната реколта сѣ твърде много намалени, което предизвиква повдигането на цѣнитъ.

Съвсемъ важно е обстоятелството, че Россия тѣжъ година сѣщо има слаба реколта — Украйна и Сибиръ сѣ въ състоянието на гладующи.

Всичко това събрано въ куцъ, поставя боритъ въ едно мѣчно положение да се ориентиратъ.

При тѣзи световна неопредѣленостъ, цѣнитъ въ чуждестраннитъ тържища нотираха за 100 кгр.:

Чикаго. — Пшеница за септември дол. 125 = лв. 644.80. Кукурузъ за септември дол. 118 = лв. 600.33.

Анверсъ. — Пшеница х. ефор. 12.50 = лева 660.13. Кукурузъ б. ер. 84 = лв. 540.08.

Чехославия. — Пшеница ч. кр. 189 = лв. 740.22. Кукурузъ ч. кр. 142 = лв. 474.60.

Виена. — Пшеница австр. кр. 4100 = лева 777.40. Кукурузъ 3100 а. кр. = лева 596.57.

Последни съобщения.

Цѣнитъ въ Чикаго.

прѣзъ миналата седмица сѣ варирали:

Пшеница. Локо. 12 августъ 128-87, 13 авг. 128-25, 16 авг. 133-12, 18 авг. 130-50, 19 авг. 127-87, 20 авг. 125-65.

Кукурузъ. Локо. 12 августъ 114-37, 13 авг. 115-75, 16 авг. 122-50, 18 авг. 122-50, 19 авг. 122, 20 авг. 122.

Цѣната на пшеницата въ Чикаго не е никакъ въ състояние да стабилизира своята точна стойностъ. Тя всѣки денъ варира. На 16 августъ тя достигна най-високата цѣна — 133-12 цента, но пакъ падна. Кукуруза е постоянно кѣтъ повишение. За 5 дни се повиши отъ 103 на 122 цента. Терминитъ показватъ още по силно повишение. За 20 дни въ терминната търговия се повиши кукуруза отъ 103 на 117 цента.

Пияцата.

Варна, 29 август 1924 год.

Пияцата, въз основа на отношение си остава слаба и неподвижна. Въз основа на положението е следното:

Яйцата.

Съ Швеция и Германия се сключват сделки на база 178—186 шв. франка сандък, франко Букс. Търсене има доста добро от Италия и южна Германия. Въз Виена, положението е твърдо, защото консума е повишен. Цяният се поправя и нотира 1600—1700 корони бройка, транзит Виена. Лондон не конвенира от нас. Известията от там предсказват бързо поправяне на цяния. За Италия прева изтеклата седмица замина доста стока. Номинираната цена въ Лондон е 13½ шилинга 120 бройки.

У нас стоката заскърнява. Тая, която се събира чрез приглед през ламба, и за чистата стока се плаща по 2.10 до 2.15 лева за бройка. Търговците се опасават да направят по-стара стока, защото въ Швеция се много предприа, а българската стока, по причина на лошите вагони, попълнина развалена пристига на мѣстото си там.

Вълната.

Според сведения от Париж, въ цяла Европа тенденцията е слаба. Състоянието се малко нѣщо поправи въ последно време на лондонския аукцион, дето цяният се повдигна съ около 1 франк на килограм. Но това повдигане не е поправи твърде много положението. Докарванията на стоки сж твърде голѣми, а отъ всички страни се забелява възраждане отъ купувачитѣ.

Металитѣ.

Лондонската борса за метали въ последната седмица показва голѣма равнина въ нотирането. Калай, след спадането на 250 анг. лири, се повдигна пакъ на стандарта до 256, а на банкята до 260 анг. лири тоу. Оловото е въ постоянно покачане и се нотира 33.5 анг. лири. Между туй, тая цѣна е по-скѣпа отъ цяната на цинка и не ще може да се одържи. Цинка се нотира 32.5 анг. лири. Медта отива постоянно къмъ затвърдяване.

Желѣзото.

Благоприятното сключване на конференцията въ Лондон и вече започнатата евакуация на французитѣ отъ по-отдѣлно окупираниятѣ мѣста въ Германия, че понаве бързо да се измѣни положението на тържището на желѣзото къмъ едно особено подобрение. Разбира се, отъ това ще спечели германската желѣзна индустрия, а французката ще изгуби, защото французитѣ изличаха голѣма полза отъ владѣнитѣ до сега кѣтпца. За сега наистина, още не може да се предвиди още напълно равновъ въ промената. Но самия фактѣ, че се е дошло до споразумение на факторитѣ, ще се почувствува въ светѣтѣ силната стопанска активност, особено въ желѣзната индустрия. Германцитѣ, които, споредъ мнението на праговетѣ си, до сега криеха своята си икономическа мощь, а да изобѣднатъ плащанията на репарациитѣ, отъ сега на тѣй ще развиятъ пълна активност.

Моментно сега още нѣма забележителни промѣни на световнитѣ тържища. Въ Англия положението не е благоприятно, защото отъ тамъ Европа още не търси стока и тенденцията е слаба. Нотира се Cleveland № 3 85 шил. Foundry № 4 84 шил. Френцитѣ вече почнаха да се опадкватъ отъ силна конкуренция. Нотира се финенъ блокѣт

(теневия) 105—115 фр., средния 82 до 92, грубия 72—75 фр. Хематита 420—440 франка. Въ Белгия се нотира желѣзо на прѣчки 580 фр., грубата теневия (блехъ) 690 фр., средната 740 фр. Въ Америка работитѣ сж ожигени и тенденцията е твърда. Въ Германия се нотира желѣзо на прѣчки по 115 ал. марки, грубия блехъ 130 ал. марки. Въ Чехославия работитѣ сж твърде слаби. Тенденцията е слаба.

Памука.

Продажбитѣ сж слаби. Очаква се да ностжни затвърдяване на търсенето на памука.

Въ чуждестраннитѣ тържища на суровия памукъ тенденцията е слаба. Въ Ливерпул американския памукъ падна отъ 17.20 на 15.85 пенса, а въ Нюйоркъ отъ 30.90 на 28.20 цента. Това е едно благоприятно обстоятелство за памучната индустрия, която сега, следъ лондонската конференция разчита на засилване на обмѣната. Но, при все туй, въ тържището на памука не може да се има надежда, защото още за дълго врѣме ще бѣде колебливо.

Както казахме, на нашето тържище продажбитѣ сж слаби, въротно, по повнатитѣ вече причини, изходящи отъ безпаричието, такива ще си останатъ. За нашето тържище външнитѣ промѣни нѣматъ абсолютно, никакво значение.

И търговията съ манифактурата е слаба и безнадеждно е да се засили.

Варненска стокова борса

Варна, 29 август 1924 год.

Седмичен прѣгледъ.

Предвижданията ни въ прѣдния прегледъ се обданаха: боба, който въ единъ промеждутѣкъ отъ врѣме отиде много високо, почна да се връща къмъ нормалната си цѣна — тя е 7 до 7.30 лева кгр., като се сѣди отъ главнитѣ външни тържища. Днесъ трябва да отбележимъ, че и зимницата у насъ, въ сравнение съ цянитѣ въ Цариградъ, е по-скѣпа съ 1—1.50 лева на кгр. Хлѣба въ Цариградъ е почти на равна цѣна съ нашия хлѣбъ, при всичко, че износа на хранитѣ отъ тукъ за цариградското тържище се обременяватъ съ 100 пари, около 3.50 лева, за мита, равности и пр. Излишно естава, следователно, държавата да повишава износното мито за да попрѣчи на износа на зимницата, която и безъ него не се и нѣма кой да я изнася. Правятъ се само опити съ износъ на малки количества, които обаче, пратени въ Цариградъ, държатъ се въ депозититѣ и се продаватъ впоследствие съ загуби.

Ако се проследитъ налѣзлитѣ до сега борсови бюлетени, ще се забележи, че съвсемъ ограниченъ сж пристиганията на кукурузъ, по-малко ограничени сж пристиганията на зимница, а по усилени сж пристиганията на боба.

Цянитѣ на зимницата отъ 20 августъ до 25 включително варираха за продажби въ борсата между 735 и 740 лева за 100 кгр., но на 25 августъ въ борсата се продаде и по 715 и 725 лева 100 кгр., а за ерочнитѣ продажби цянитѣ се движеха между 730 и 747.50; 740 и 745; 740 и 747.50.

Цянитѣ на кукуруза за сѣжитѣ дати — продажби въ борсата 460—475 лева 100 кгр., а за ерочнитѣ продажби — 460 до 475 лева 100 кгр. Боба до 20 я 22 августъ имаше редовни цѣни въ борсата отъ 860 до 912.50, а съ сѣжъ чалж 965 лева, но следъ 22 цяната падна на 800 лева 100 кгр. и въ рѣдки случаи, споредъ качеството, продаде се до 900—925 ал. 100 кгр. За ерочнитѣ продажби бѣше почти сѣжото.

Върху спадането на цянитѣ за всички артикули повлия и наредбата за повишението износни мита.

На 26 и 27 августъ, за зимницата тенденцията къмъ спадане пролича. Днесъ 29/VIII фактически се констатира спадането — на 660 лева 100 кгр. Другитѣ артикули: бобъ 900 ал., сѣмикъ 580 лева, овесъ 430 лева, ръжъ 520 лева 100 кгр.

Цяната на зимницата се поддържа още така високо поради закупанията на общинитѣ, главно, на Софийската община.

ХРОНИКА.

Невъздържанъ чиновникъ. Началника на пристанището, инженеръ Стояновъ, като е изкаля да издѣ гневътъ си върху агентитѣ на чуждитѣ параходи и да ги квалифицира като лоши и вредни хора, си е позволилъ да говори по адресъ на всеобщо почитания и уважавания г. Золасъ наленици и обиди, за които последния е въ правото си да го сѣди, понеже сж изговорени въ присѣдствено мѣсто — когато е заседавала комисията по ревизиране тарифитъ за преносната служба и диваркото. Случениитѣ орѣхи отъ г. Стоянова минаха хлѣбата. Съветваме го да се пави да не би после да се разкайва.

Главния комисаръ по прехраната при Софийската община и въ свързка съ другитѣ въпроси, интересувачи споменатата община, конфериралъ е върху типовеѣ на хлѣба, като се е спрѣлъ върху следнитѣ три типа: *Прва типъ* съ примесъ 15 на сто царевича; *вторъ типъ* — черенъ съ радеманъ 80 на сто; *трети типъ* — бѣлъ, който ще се разреши да се продава малко по-скѣпо, а да може населението да ползува първитѣ два типа на по-евтина цѣна.

На 7 до 12 септември т. г. ще състои шестдневенъ панаиръ въ гр. Лопечъ за продажба и покупка на всекакви добитѣкъ, всекакви колониялни, манифактурни, каваски и други стоки. Ще се открие и въ всичкото това време ще трае изложбата на равни ловарски, винарски, оварски и земледѣлски произведения и уреди.

На основание едно нареждане на Дирекцията на желѣзницитѣ въ всички шлепове, престояващи въ българскитѣ дунавски пристанища въ бездействие повече отъ 48 часа, ще се облагатъ съ корабно право на общо основание. Имаше случай до сега, че шлеповетѣ отъ отерѣща, за да не плащатъ пристанищни корабни права и да чакатъ реда си за цатоварване, се свързваха на напѣтит пристанища и стояха въ бездействие по 5 и 10 дни.

Въ Телеграфъ-пощенската станция на с. Заветъ (раваградско) е въведена и телефонната служба.

Митата за мѣстри, направяни въ панаира и изложба въ странство, ще се обезпечаватъ съ формалноститѣ за врѣмения износъ, като се взема лично поржчителство, че ще бѣда платени, ако не се ново-внесетъ.

Варненската стокова борса, въ общото си събрание гласува приходо-разходния си бюджетъ за 1924/25 година. Въ нота за заплатитѣ и чиновническитѣ възнаграждения трогателенъ бѣше случая, когато единъ отъ членоветѣ на корпорацията предложитѣ: а) на Жеко Дончевъ, и д) секретаръ отъ основаването на борсата, да се отпусне, вънъ отъ заплатата му, едно възнаграждение отъ 20 хиляди лева за честно и безукорпивно изпѣнение на службата си въ равнотѣно на повече отъ четвъртъ лѣтъ; б) да му

се разреши 2мѣсеченъ отпускъ и да се повика полицейска сила да го принуди да иде на почивка поне въ тая му стара пѣварствъ.

Съ горещъ ентусизамъ и съ общи акламации се гласуваха 20 хиляди лева възнаграждение и се разреши отпускъ за 2 мѣсеца на Ж. Дончевъ бевъ да се иска да подаде заявление за това. Като награда още, оставя се Ж. Дончевъ съ повишена заплата, до като може, за калперъ на борсата.

Правилника за личния прѣдитѣ въ Нар. Банка е изработенъ. Той служи за автентично тълкувание на новия законъ на сѣщата банка. Съ него се дава по широкъ инициатива на банката при раздаването на лични кредитѣ за частнитѣ и индустриалескитѣ предприятия.

Делото по несъстоятелността на Георги Кичевъ въ гр. Плевенъ е прекратено и старото положение на фирмата е напълно възстановено.

Подробни опѣтавания за есенния панаиръ на 21 до 28 септември въ Прага дава Чехословашкия консулъ въ гр. Русе.

Есенния панаиръ — отъ 6 до 10 септември т. г. — за домашни животни въ Буда-Пеща ще има изложени породисты животни отъ Швейцария, Тиролъ, Форалбергъ, Германия и др. Ще има изложба и на породисты домашни птици, сѣщо — и на земледѣлски машини.

Международния панаиръ въ Виена ще състои отъ 7 до 14 септември т. г. Този въ Лампцигъ — отъ 30 августъ до 6 септември т. г.

По край другото конгреса на Българ. Народ. Морски Сговоръ, е решилъ: да действа за постройката на малки, но удобни пристанища на Черно море: въ устието на р. Камчия, Месемрия, Анхияло, с. Кюприя, Согополъ, Василико и Ахтополъ. Сѣщо такива пристанища ще се искатъ и по р. Дунавъ. Нужно ли е Морския Сговоръ да действа за неща, които държавата сама трѣбва да смѣта за необходимостъ, бевъ която не само народа, но и самата тя се опѣтава тежко.

Пресѣта се, че захарнитѣ фабрики ще произведѣтъ около 5200 вагона захаръ, отъ които 3000 вагона, като излишекъ, ще трѣбва да се пасира въ чужбина. Молбата на фабрицитѣ да се улесни износа на тоя излишекъ е отложена да се разреши прѣвъ врѣме на захарната кампания, защото... не било въ възможно сега да се реши по принципъ „да“ или „не“, като се турѣ въ мѣтлене решението при случай, че излишекъ действително има. Но... всѣкога у насъ има по едно „но“.

Предпопридава се гражданството въ царството ни, че ромжиската пощенска администрация абсолютно забранява внасянето въ Ромжия акции отъ български военни заемѣ и по никакъвъ начинъ нече донуца приема неето и предаването на адресантитѣ обикновенни и препоржчани ценни писма или колекти, съдържащи подобни акции. На-

противъ, вдовенитѣ ще се кон-фискуватъ и онищожаватъ.

Запитватъ ни търговцитѣ: за що се търпи още въ търговската камара неизправни дѣлчаникъ високъ чиновникъ, чийто заплата е отъ години подъ секретъ и до животъ нече се освободи? Красивъ примеръ ли е тоя отъ страна на камарата да търпи такъвъ чиновникъ, който е закърпилъ светѣтъ съ нескромния си животъ? Отговаряме на запитачитѣ: не намъ се пада да имъ дадемъ обяснения, а на председателя и под-председателитѣ, които търпѣха Влахова за секретаръ и се гордеяха съ него и, които поради свещенната си простота и неиндигнатата си култура, само съ подобни чиновници могатъ да се разбиратъ.

Прави впечатление, че въ „Слово“ и „Дем.“ „Згорюлъ“ си служатъ съ заемане повини отъ равни вестничета, по повини неврѣни. Напримѣръ, вестната новина за диваркото, че отъ 140 л. е намалено на 130 л., е таква неврѣна новина, която окаратурва всѣката сериозностъ на казанитѣ два вестника. А тая новина е вѣстна отъ едно вестниче, което не знае ни що дражи, ни що пленчи.

Българ. Народ. Морски Сговоръ ще иска търговскитѣ камари въ Бургая и Варна да отиратъ отъ дѣлъ за морска култура. Какъ ще кажешъ, киръ? Сѣ... а? — „всичко друго заварихме, та само това ни остана!“ А, право ли е? А бѣ брати, ане толкова години се блѣскаме, единъ търговски регистри неможахме да управиме, а пакъ ане камбуръ върху камбура ни слагате. Бѣ, останете ни на спокойствие да управяваме, ванатие то си въ „Влатна. котва“!

Дирекцията на желѣзницитѣ официално е отговорила на по-стъпкитѣ на Русен. търг. камара, че въ „скоро време“ ще се пусне влакъ между Горна Орѣховица—Плачковица и обратно въ връзка съ влакове 33/34 между Русе—Гор. Орѣховица—Габрово; но поради „технически причини“ за сега повече отъ това не можъ да се направѣ. Добре, но и това не е направено, а е само обещано да се направѣ. Управия!

Когато хората стоящи начело на една работа, не я понавятъ, тѣ се лутатъ и не вършатъ нищо. Комисия нѣкаква заседала да накаже мнението по намаляване митото за износа на бѣлитѣ брашна и намаляване превознитѣ на вѣла въ вътрешността по желѣзницитѣ на сѣжитѣ брашна. Но комисията не решила нищо; а предоставила, относно митото, да си каже думатъ Главния комисаръ, а относно навлата — да реши Дирекцията на желѣзницитѣ. Ето защо всички решения по стопанскитѣ въпроси и всичкитѣ мѣроприятия отъ всѣкакви характеръ у насъ излизатъ запартади. Нѣмаме хора подготвени за работата си — нѣмаме хора съ умъ и съ компетентностъ.

Падналиа на 29 августъ джѣдъ въ Варна бѣ 101 антрп на км. метръ.

БЪЛГАРСКА
ГЕНЕРАЛНА БАНКА
Варненски клонъ
Извършва всѣкви банкови операции
при най-износни условия.
Телеграфически адресъ: ГЕНЕРАЛБАНКЪ.